

DEİK - DTİK- Diaspora ve bir model olarak HOTİAD

HOTİAD için birincil derecedeki ülke Hollanda'dır. Ana amacı Türk toplumunun Hollanda'daki konumunu iyileştirmektir

Bu

yazı ile son zamanlarda isimleri sıkça duyulan bazı kurumları ele

alacağız.

Yazının amacı sözkonusu kurumları tanıtmak, amaçları ve işlevleri üzerinden okuyucu nezdinde bilgilendirme sağlamak ve bu bilgi ışığında Hotiad'ı bir model olarak sunmak olacaktır.

DEİK'i tanıtmak için kuruma ait kaynaklardan alıntılar yapma yolunu takip etmek istiyorum. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), Türk özel sektörünün dış ticaret, uluslararası yatırımlar, hizmetler, müteahhitlik ve lojistik başta olmak üzere, dış ekonomik ilişkilerini yürütme, bu bağlamda yurt içi ve yurt dışı yatırım imkânlarını araştırma, Türkiye'nin ihracatını artırmaya katkı sağlama ve benzeri iş geliştirme çalışmalarını koordine etmekte görevlidir. DEİK'in vizyonu kamu, sivil toplum ve özel sektör işbirliği ile bölgesel ve küresel düzlemde ekonomik ve siyasi gelişmelere yön verebilecek, makro ekonomik istikrarı yakalamış, küresel rekabet gücüne, lider girişimcilere ve markalara sahip, yüksek teknoloji üretebilen, yenilikçi, dünya ticaretinde önemli pay sahibi, dünyanın başlıca yatırım, finans ve AR-GE merkezlerinden biri olan ve her alanda çağdaş standartları uygulayan bir Türkiye'dir.

DEİK çerçevesinde Hollanda'da yaşayan Türkler olarak bizi ilgilendiren taraf DTİK'tir. Açılımı, Dünya Türk İş Konseyi olan (DTİK), DEİK içinde kurulu, özel amaçlı bir konseydir. Yine kendi resmi kaynaklarına göre "Yurt dışında dağılmış örgütlenmiş olan başarılı, girişimci ruha sahip, **Türk lobciliğinin yurt dışında etkin olması için** çaba gösteren Türk girişimcilerimizi ve uluslararası büyük güce sahip şirketlerde karar mekanizmalarının başındaki Türk profesyonellerimizi tek çatı altında toplamaktır. Türk diasporasının bulunduğu ülkelerde, daha mutlu, daha müreffeh ve güvenli yaşamlarının sağlanması, ve aynı zamanda Türkiye'ye ve Türk ekonomisine katkılarının artırılması için çalışmaktadır."

Hollanda Türk İş Adamları Derneği, (HOTİAD) Hollanda'ya göçmüş, yerleşmiş, iş hayatı-

na burada başlamış, belli bir iş hacmine ulaşmış Türk girişimcilerin üye olduğu bir sivil toplum kuruluşudur. 2004 yılından beri faal ve üyelik kriterleri ciddi bir dernektir. Hollanda'da, **32 üyesi ile 2,5 milyar avro'ya aşan ciroyu, 2 bini aşan istihdamı temsil eder.** Üye şirketlerden bir çoğu alanında ülkesel ölçütte şirketlerdir. Hollanda hükümetince önemsenen etkili bir kuruluştur.

Dernek amaçlarının başında, Türk toplumunun Hollanda'daki konumunu iyileştirmek gelmektedir. Özellikle Hollanda Türk iş dünyasının önünü açacak, ufkunu genişletecek çalışmalar yapmaktır. Zira **100 bin aile olan Hollanda Türk toplumu kurduğu 25 bin işletme** ile sosyal bir vakfa olarak anılmaktadır. Yani her dört aileden biri serbest çalışmaktadır. Hollanda Türk toplumunun **yüksek okul ve üniversite mezun sayısı 24 bindir.** Yine her dört aileden birinin evinde bir bachelor diplomalı vardır. Bu potansiyeli daha iyi yönlendirerek Türk insanının bu ülkedeki varlığını daha değerli ve etkin kılmak, çıtayı daha yükseklerle taşımak ana amaçtır.

Hotiad bu amaca ulaşmak için çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Üniversite öğrencileri ile **'Öğrenci Buluşmaları'** adı altında programlar yapar. Bu programlarla öğrenciler daha büyük başarılarla özendirilir, heyecanlandırılır. Öğrencilerin gözünde birer rol model olmuş, başarıyı yakalamış isimlerin hikayeleri gençler için ilham kaynağı olmaktadır. **Başarı Ödülleri Programı** ile yılın öğrencisi, sporcusu, sanatçısı ve genç girişimcisi seçimleri yapılır. Başarı ödüllendirilirken amaç toplumu motive etmektir. Topluma bu başarılar üzerinden, "biz de yaparız, biz de başarırız" mesajı verilir. Hollanda Türk iş dünyasına yönelik yapılan **Business Forum** programları ile girişimcilerin bilgi dağarcıkları genişletilir, motive edilir.

Genel ve güncel konuların işlendiği bu programlar hem bilgilendirici hem de ufuk açıcı olmaktadır. İş dünyasından ve profesyonel yönetimden rol modellerle bir arada olmak girişimcilerde ayrı bir heyecan uyandırmakta ve ilham verici olmaktadır. Hotiad üyelerinin iki ülkeli olmaları, derneğimize Hollanda ve Türkiye arasında köprü olma işlevi yüklemektedir. Hollanda iş dünyasına yönelik yapılan **Summit programları** ile **Türkiye bir yatırım ülkesi** olarak tanıtılır. İki ülke arasında yapılan ticaretin artması önemli görülüp, bu yönde çalışılır.

Türkiye'deki en büyük **yatırımcı ülkenin Hollanda** olduğunu belirtmek zannedirim

Hotiad gibi yerel kurumlar Dtik için bir şube olmamalı. Dtik çalışmalar için fikri ve fiili bir destek veren kurum olmalı.

bulduğumuz

da, her iki ülkenin

kuruluş başkanları ve iş adamlarının katılımı ile yapılmıştır. Akademik araştırma çalışmaları ile Hollanda Türk Toplumunu doğrudan ilgilendiren sosyal ve ekonomik alanda önem arzeden konuları aydınlatılması ve raporlanması amaçtır.

Son yapılan programda, Hotiad yeni bir çalışma alanının ilanını yaptı. Bir çok ülkede olduğu gibi Hollanda'da her yıl binlerce işletme devir edilemediği için kapanmaktadır. Hem ekonomik kayıp, hem istihdam kaybı demek olan bu durum ülke için büyük bir problemdir. Bu problemin çözümüne katkı amacıyla Hotiad, **Hollanda Türk girişimci kitlesinin potansiyel gücüne** dikkat çekmiştir. **MKB Nederland** (Hollanda İşletmeler Birliği) ile birlikte bu çalışmanın startını vermiştir. Özellikle eğitimli gençlerin önünü açmayı amaç edinen bu program ile potansiyel adaylar, süreç sonuna kadar desteklenmeye çalışılacak. Sosyal sorumluluk ve verimlilik adına örnek bir düşünce olan bu inisiyatif toplum ve ülke tarafından heyecan ve takdirle karşılanmıştır.

Bu listeye eklenmeye değer bir şey daha var. Hotiad üyelerinin **sorumluluk hissi ve destekleri** ile Hollanda Türk Toplumunu amacı, **kamu diplomasisi** yürütmek olan bir kuruluşu kavuşmuştur. Gurupların günümüz tanımıyla diaspora olabilmeleri için kendi aralarında organize olmaları önemli bir ihtiyaçtır. Bu alanı doldurmak amacı ile tam bağımsız bir kuruluşun oluşumu ancak böyle bir destekle olabilmektedir. **Hollanda Türk toplumu için sosyal, siyasal, kültürel alanda ortak akıl yürütme, sorunlar için çözüm yolları arama, inisiyatif alma, aktif yurttaşlık bilinci oluşturma** bu kurumun ana işlevidir. Türk diasporasını ilgilendiren temalarda, kamu tartışmalarını teşvik etmek, kamuoyuyla düzenli bilgi paylaşmak, medya ve siyasetteki tartışmaları takip etmek, yanlış algılara dikkat çekmek ve Hollanda'daki Türk sivil toplum kuruluşlarına destek vermek çalışma metodolojisidir. Bu amaç doğrultusunda

Analiz

Petrol Yüksek
Mühendisi
Hikmet Gürcüoğlu

yerinde olur. Bu çalışmanın sonucunu içinde

nisan ayı başında

ilgili bakanları, bakanlıklarını,

temsil eden işveren kuruluşları ve iş adamlarının katılımı ile yapılmıştır. Akademik araştırma çalışmaları ile Hollanda Türk Toplumunu doğrudan ilgilendiren sosyal ve ekonomik alanda önem arzeden konuları aydınlatılması ve raporlanması amaçtır.

Son yapılan programda, Hotiad yeni bir çalışma alanının ilanını yaptı. Bir çok ülkede olduğu gibi Hollanda'da her yıl binlerce işletme devir edilemediği için kapanmaktadır. Hem ekonomik kayıp, hem istihdam kaybı demek olan bu durum ülke için büyük bir problemdir. Bu problemin çözümüne katkı amacıyla Hotiad, **Hollanda Türk girişimci kitlesinin potansiyel gücüne** dikkat çekmiştir. **MKB Nederland** (Hollanda İşletmeler Birliği) ile birlikte bu çalışmanın startını vermiştir. Özellikle eğitimli gençlerin önünü açmayı amaç edinen bu program ile potansiyel adaylar, süreç sonuna kadar desteklenmeye çalışılacak. Sosyal sorumluluk ve verimlilik adına örnek bir düşünce olan bu inisiyatif toplum ve ülke tarafından heyecan ve takdirle karşılanmıştır.

Bu listeye eklenmeye değer bir şey daha var. Hotiad üyelerinin **sorumluluk hissi ve destekleri** ile Hollanda Türk Toplumunu amacı, **kamu diplomasisi** yürütmek olan bir kuruluşu kavuşmuştur. Gurupların günümüz tanımıyla diaspora olabilmeleri için kendi aralarında organize olmaları önemli bir ihtiyaçtır. Bu alanı doldurmak amacı ile tam bağımsız bir kuruluşun oluşumu ancak böyle bir destekle olabilmektedir. **Hollanda Türk toplumu için sosyal, siyasal, kültürel alanda ortak akıl yürütme, sorunlar için çözüm yolları arama, inisiyatif alma, aktif yurttaşlık bilinci oluşturma** bu kurumun ana işlevidir. Türk diasporasını ilgilendiren temalarda, kamu tartışmalarını teşvik etmek, kamuoyuyla düzenli bilgi paylaşmak, medya ve siyasetteki tartışmaları takip etmek, yanlış algılara dikkat çekmek ve Hollanda'daki Türk sivil toplum kuruluşlarına destek vermek çalışma metodolojisidir. Bu amaç doğrultusunda

da dokümantasyon, arşivleme, bilgi bankası, düzenli bilgi akışı, tarihsel ve kültürel konularda araştırmalar, yayınlar, tematik çalışma gurupları oluşturmak ve eğitsel geziler düzenlemek amaçları arasındadır. Hotiad üyeleri bu kuruluşun finans desteğini sağlayarak sosyal alanda hayati ve örnek bir rol üstlenmiştir.

Yukarıda anlatılanlar ışığında kurumlara kıyaslamalı bir gözle bakıldığında hemen görülebileceği gibi Hotiad ve Deik bünyesinde kurulu olan özel amaçlı konsey DTİK'in, amaçları arasında büyük bir paralellik gözlemlenmektedir. Burada önemli bir farkın altını çizmek gerekmektedir. Hotiad amaçlarını belirlerken ve çalışmalarını yaparken, kendine **birincil derecede ülke olarak Hollanda'yı** görmektedir. "Yaşadığım, katkı gördüğüm ve geleceğimin olduğu ülke" diye Hollanda'yı düşünmektedir. Bir bütün olarak Hollanda Türk toplumunun her alanda gelişmişliğini ve güçlenmişliğini ortak fayda ve amaç olarak kabul eder. Bir parçası olduğu Hollanda Türk toplumunun kalite çitasını yükseltmek ve ait oldukları Hollanda toplumunun ve ülkesinin, bugünü ve geleceğinde, katkı sağlayan, sorumlu yurttaşları olmak en geniş anlamli amaçtır

Sonuç:

Buradan şu tesbite varmak mümkün olacaktır. DTİK'in, merkez çıkışlı **'tümdenvarım'** yaklaşımı ve hareketi ile geline nokta, alınan sonuç, Hotiad örneği ile kıyaslanırsa belki **'tümevarım'** yaklaşımı daha doğru bir seçenek olur. Hotiad gibi kurumlar mahalli olmaktan ötürü buldukları yerin öz kurumu olup; konuma has sorunları ve çözümlerini bilme, bir bütün olma, ortak hareket etme, sinerji yaratma, siyasal yönetim ile ilişkiler geliştirme yetenek ve imkanlarını daha etkin yaratabileceklerdir. Buldukları ülkelerde bu halleri ile bir **güç olma potansiyeli**, teşkil etmektedirler. Hotiad gibi yerel kurumlar DTİK için bir şube olmamalı. DTİK **çalışmaları için fikri ve fiili bir destek veren kurum olmalı.** DTİK bu kurumların etkin gücünden işbirliği yolu ile katkı elde edebilir.

Petrol Yük.Müh.
Hikmet Gürcüoğlu
Hotiad Yönetim Kurulu Bşk.